

Gjemnes kommune

PLAN FOR FOREBYGGING AV OMSORGSSVIKT OG UTVIKLING AV ATFERDSVANSKER 2024-2028

«Får æ holde dæ i handa,
holde fast ei lita stund.
Slippe taket i alt anna
og bare holde uten grunn»

Kjerstin Aune

Innhold

Barnevernsreformen	3
Formål.....	3
Innhold og strategi.....	4
Tverrfaglig samarbeid	5
Hvordan oppdage sårbare barn og unge?	7
Forebyggende arbeid.....	8
Tiltak som finnes i kommunen i dag.....	9
Universell forebygging.....	9
Selektiv forebygging	16
Indikativ forebygging	19
Samhandling	21
Konsekvenser.....	22
Avslutning	23

Barnevernsreformen

Barnevernsreformen/oppvekstreformen tredde i kraft 01.01.2022 og ga mer ansvar på barnevernsområdet til kommunene. Bakgrunnen for dette er kommunen sin nærhet til familiene, og innsikt i behovene til barn og foreldre. Reformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reforma blir nådd gjennom samhandling hos alle som er involvert i barn og unges oppvekstmiljø i kommunen. Derfor er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, der kommunene skal legge til rette for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivå. Denne samhandlinga skal synliggjøres videre i denne planen.

Et av målene med barnevernsreformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i heile oppvekstsektoren, og at hjelpa skal bli bedre tilpassa behova til barna og familiene. Det følger av barnevernslova § 3-1 første ledd at det er kommunen som har ansvaret for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker. Videre står det i andre ledd at: Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide. Loven legger også vekt på at kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår og sørge for samordning av sine tjenester.

Kommunen er selve bærebjelken i det norske velferdssamfunnet. Vi bor alle i en kommune, og nyter jevnlig godt av at kommunene yter gode tjenester til innbyggerne sine. Skal kommunene holde på sin unike posisjon, må de kontinuerlig drive omstillings- og utviklingsarbeid. Ikke minst er dette viktig når kommunene nå stilles ovenfor krav om implementering av nye nasjonale reformer. Samtidig står kommunene i Norge midt i et arbeid med å gjennomføre flere store reformer i tillegg til den overnevnte. Vi har fått nye nasjonale styringsdokument og mål for barnehage, skole og SFO. Samtidig står vi midt i en kompetansereform for spesialpedagogikk og ny opplæringslov for skole. Alt dette må sees i en sammenheng for det omhandler de samme barna, deres familier og ansatte.

Formål

Gjemnes kommune skal være et trygt og godt sted å vokse opp, og alle barn og unge skal få den hjelpen de trenger. Foreldrene er oftest de beste til å ivareta de følelsesmessige behova til barna, og til å legge til rette for mestring og utvikling. Forebygging av omsorgssvikt handler i stor grad om familiestøtte, og oppvekstreformen sier at kommunen skal tidligere inn med bredere tiltak utenfor barnevernet. Å jobbe godt med forebyggende arbeid og så tidlig som mulig oppdage av vansker og problemutvikling, er viktig for at alle barn og unge i Gjemnes skal ha det bra. Vi må ta sikte på å fremme sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer, risiko og lever gode liv.

Planen skal bidra til at Gjemnes kommune har et hensiktsmessig og forutsigbart samarbeid mellom tjenester knyttet til barn og unge der målene er:

- Barn og unge som trenger hjelp, blir oppdaget tidlig og får hjelp uavhengig av om utfordringene gjelder lærevansker, psykisk eller fysisk helse, familiesituasjon eller annet.
- Barn og unge og deres familier/foresatte får den helhetlige oppfølgingen de trenger av ulike tjenester, uavhengig av hvor tjenestene er organisert.
- Alle barn opplever et godt og inkluderende oppvekst-, leke- og læringsmiljø.
- Motvirke ungt utenforskap

Målgruppen for plan er innbyggere, ansatte og politikere i Gjemnes kommune.

Innhold og strategi

Planen synliggjør det forebyggende arbeidet i kommunen. Den bidrar til å sikre likeverdige, forutsigbare og samordnede tjenester for sårbare barn, unge og deres familier. Planen beskriver målet for det forebyggende arbeidet og korleis det er organisert. Planen hjelper oss i arbeidet med å bli bevisst på de utfordringene vi har, og hva vi må fokusere på i framtida når det kommer til forebygging og tidlig oppdaging av utsatte barn og unge.

Planens innhold:

- Overordna mål og strategier for et helhetlig tjenestetilbud i kommunen
- Ansvarsfordeling mellom tjenestene
- Organisering av oppgaver og samhandling

Planen bygger også på andre planer kommunen har som støtter opp om denne planen.

- Barnekonvensjon:
- FNs Bærekraftsmål
- Kommunens samfunnsplan
- Oppvekstplan
- Tidlig inn – kommune (helsestasjon)
- Vold i nære relasjoner
- Veileder for skolevegring
- Overgangsplan for barnehage – skole, mellomtrinn – ungdomsskole
- Temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv
- Andre informasjonskilder: Ungdata, elevundersøkelsen, oppvekstprofil, annen informasjon som kommer frem i møte med den enkelte barn/ungdom/foreldre

Hvem har bidratt i plana: Arbeidsgruppa har bestått av: Kristin Male (helsesykepleier), Britt Torill Blakstad (psykiatrisk sykepleier), Lene Holten (kommunalsjef oppvekst), Else Brit Gaupset (rådgiver oppvekst), Jeanette Rønning (enhetsleder barnehage), Irene Apold (enhetsleder bo og habilitering).

Gruppa har samarbeidet med andre faginstanser for innspill og utarbeidelse av planen.

Tverrfaglig samarbeid

Tverrfaglig samarbeid er når flere yrkesgrupper på tvers av faggrensene arbeider mot et felles mål. Det kan handle både om det som gjøres for det enkelte barn/ungdom, og det som gjøres av systematisk arbeid rettet mot alle barn og unge. Det kan være mange fagpersoner som jobber rundt et barn, eller rundt en familie. Barnet har for eksempel oppfølging fra sin skole eller barnehage, samt fra andre tjenester det er henvist til. I tillegg kan spesialisthelsetjenesten være involvert. Tverrfaglig samarbeid betyr at alle disse faginstansene jobber sammen til det beste for familien. For barnet og foreldrene kan det være mange å forholde seg til, så det skal tilstrebes at fagfolk samarbeider godt. I praksis kan det være utfordrende, og foreldre kan oppleve at det blir for mange å forholde seg til. Se mer om dette her:

[Tverrfaglig samarbeid som grunnleggende metodikk i oppfølging av personer med behov for omfattende tjenester - Helsedirektoratet](#)

Figuren nedenfor viser eksempler på fagfolk som kan jobbe rundt et barn og en familie. Et godt samarbeid mellom disse er en forutsetning for at dette skal fungere, og involvering av foreldre på en god og oversiktlig måte er også en forutsetning. Figur "Laget rundt barnet" hentet fra St. Meld. 6 (2019-2020) "Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.

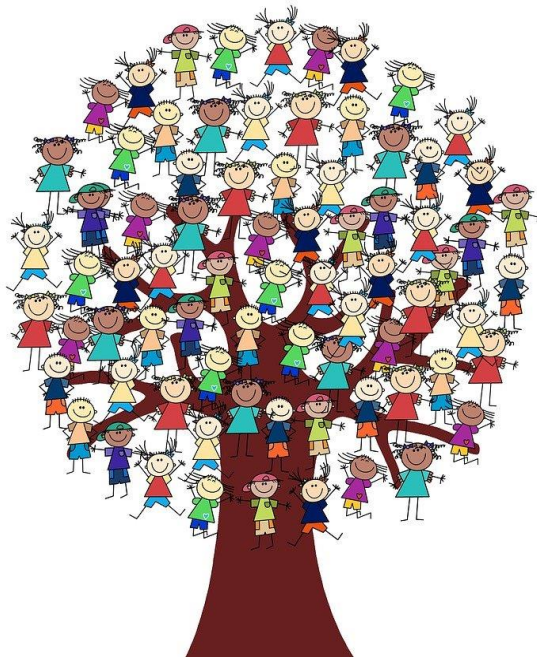
Figur 6.1 Barn og familiene deres kan ha behov for å ha kontakt med flere ulike personer, i ulike tjenester og sektorer

Kilde: Basert på figur utarbeidet av 0-24-samarbeidet (<https://0-24-samarbeidet.no/dokumenter/>)

Kommunene på Nordmøre har satt i gang en felles tverrfaglig satsning som heter «Sammen skaper vi gode lag for barn og unge - forebygging av utenforskap» Satsningen skal omhandle kompetansebygging, evaluering av pågående tiltak, utvikling av nye tiltak og kapasitet for en kontinuerlig utvikling av neste tverrfaglig praksis. Bærende prinsipp er samskaping, involvering, partssamarbeid, og å skape sammenhenger mellom satsningene.

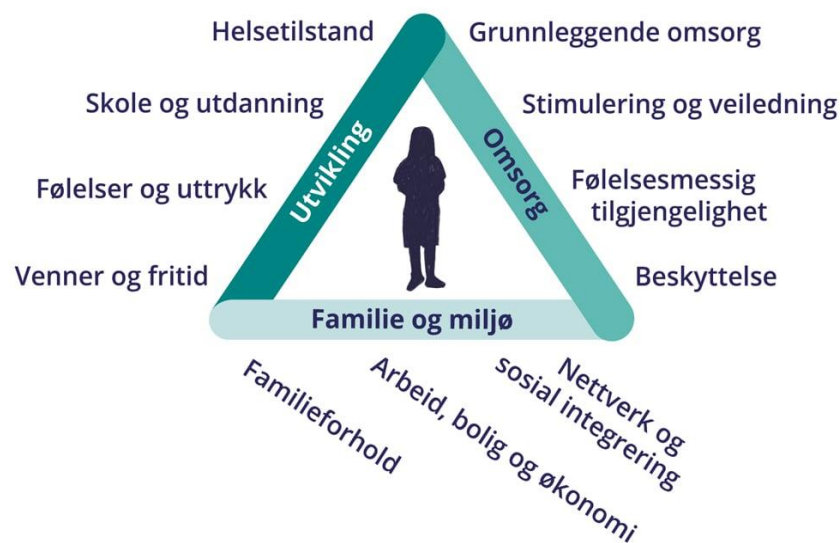
For å styrke tverrfaglig arbeid, tidlig innsats og forebyggende arbeid har vi landet på tre hovedsatsningsområder:

1. Samarbeidsstrukturer, vi ser på hva vi har i dag og hva må eventuelt endres
2. Styrking av tidlig innsats og forebygging. Tidlig innsats, som er godt tilpasset barnas og familienes behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.
3. Kompetanseheving

Hvordan oppdage sårbare barn og unge?

Kunnskapsmodellen «Barnets behov i sentrum» beskriver hvilke behov som bør være dekt for at barnet skal ha en sunn utvikling. For at de kommunale tjenestene skal samarbeide godt må en ha en felles forståelse av hva barns behov er. Kunnskapsmodellen «barnets behov i sentrum» beskriver hva slags behov som kreves dekt for at barn skal ha en sunn utvikling. Når behovene, av ulike årsaker, ikke dekkes innebærer dette en risiko i barns utvikling.

Triangelet har tre hovedområder: (barnets) utvikling, (foreldrenes) omsorg, og familie og miljø. Innenfor hvert av områdene er barns rettigheter definert, sammen med en rekke risiko- og beskyttelsesfaktorer for god utvikling.

Risikofaktorer innebærer egenskaper eller eksponering som leder til økt sannsynlighet for negativ utvikling i form av sykdom, skade, mangelfull mestring ol.

Beskyttelsesfaktorer er faktorer, både individuelle, relasjonelle eller miljømessige, som bidrar til positiv utvikling for barn og unge. (NOU2023:24)

[NOU 2023: 24 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/NOU2023-24)

Forebyggende arbeid

Med forebyggende arbeid mener en å kunne redusere risikofaktorer for at noe uønsket skal skje. Helsefremmende tiltak handler om å styrke livskvalitet, trivsel og evne til å mestre utfordringer og belastninger i dagliglivet. I denne planen legges det ikke til grunn noen entydig definisjon av forebyggende og helsefremmende arbeid innenfor barn og unges oppvekstvilkår, da disse begrepene kan defineres og kategoriseres på ulike måter alt etter hvilken tjeneste eller fagområde det tas utgangspunkt i. Det er viktig at de som jobber i lagene rundt barna og familiene samhandler på tvers av de ulike hjelpeinstansene for å finne veien videre.

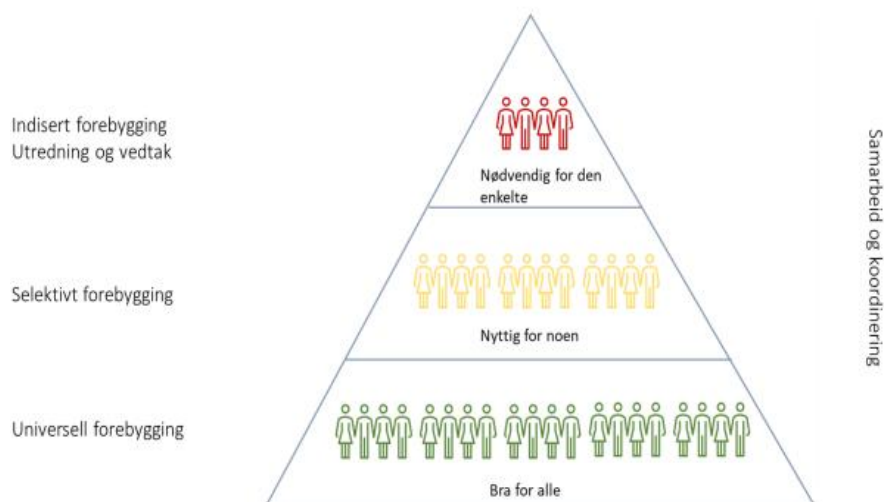
Arbeidet deles inn i de tre nivåene som beskrives under:

Universell forebygging omfatter innsats rettet mot hele befolkningsgrupper uten at en har identifisert individer eller grupper med forhøyet risiko.

Selektiv forebygging er tiltak rettet mot grupper med kjent og/eller forhøyet risiko for å utvikle problemer.

Indikativ forebygging er tiltak rettet mot individer med høy risiko eller klare tegn på problemer.

Nivåene illustreres i figuren under:

Tiltak som finnes i kommunen i dag

Universell forebygging

Tiltak som gjelder for alle barn og unge

Aldersgruppe 0 – 5 år

Ansvar	Tiltak	Hvem
Helse	Jordmortjeneste Alle gravide får tilbud om oppfølging av jordmor i svangerskapet Helsestasjon Alle barn fra 0 – 5 år får oppfølging og kontroller ved helsestasjon Fastlege Alle innbyggere i kommunen har rett på fastlege Fysioterapeut/ Ergoterapeut Lavterskeltilbud for barn og unge Psykisk helsetilbud 0 – 5 år Helsesykepleier Lege	Helse
Barnehage	Barnehagene i Gjemnes følger lov om barnehage og Rammeplan for barnehage. De jobber for at barn og unge skal leve og skape meningsfulle liv. Redusert foreldrebetaling Foreldre kan søke om redusert foreldrebetaling etter gjeldende lover Foreldresamtaler Foreldrene får tilbud om to samtaler i løpet av barnehageåret. Ved behov kan det gjennomføres flere. Plan for overgang barnehage – skole Sikrer en god overgang og samarbeid mellom barnehage – skole Livsmestringsprogram Barnehagene bruker ulike program anbefalt av helsedirektoratet. Ressursteam Egen plan for samarbeid og rutiner av ressursteam i barnehage. Det jobbes med å etablere ressursteam i alle barnehagene. Teamet har som mål å bidra til tidlig innsats og tverrfaglig fokus hos barn som vekker bekymring Oppvekstledernetverk Felles møteplass og diskusjonsfora for ledere i barnehager, skoler og PPT.	Barnehagene Barnehagene, PPT og skole Barnehagene og PPT Kommunalsjef oppvekst, styrere, rektorer, PPT

	<p>Felles kompetansehevingstiltak Gjennom arbeid i ONNM drives det kontinuerlig kompetanseheving som er felles for barnehage og skole.</p> <p>ICDP Foreldreveiledningsprogram som arrangeres for gruppe med foreldre, dette er frivillig tiltak som foreldrene kan melde seg på.</p> <p>Temakafe Temamøter som arrangeres i barnehagen.</p>	<p>Barnehagene</p> <p>ICDP veiledere</p> <p>Helsesykepleier, styrer barnehage</p>
NAV	Økonomisk støtte og veiledning	NAV
PPT	<p>System og individarbeid Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler. Individsaker med veiledning.</p>	PPT og barnehage
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	
Kultur	<p>Bibliotek</p> <p>Folkehelsekoordinator Generell styrking av det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunene</p>	Kultur
Alle tjenestene rundt barn og unge	<p>Tverrfaglig nettverk Kunnskapsbygging og evaluering av eksisterende tiltak</p>	Tverrfaglig
Frivillige lag og organisasjoner	Ulike tilbud som er med å fremme barn og unge sin fysiske og psykiske helse.	

Aldersgruppe 6 – 12 år

Ansvar	Tiltak	Hvem
Helse	<p>Fastlege Alle innbyggere i Gjemnes kommune har rett på fastlege</p> <p>Skolehelsetjeneste Helsesykepleier er til stede på skolene til faste tider. Dette er et lavterskeltilbud som skal fungere som en støtte for elevene ved små og store saker.</p> <p>Fysioterapeut/ Ergoterapeut Lavterskeltilbud for barn og unge</p> <p>Psykisk helsetilbud Helsesykepleier</p>	Helse

	<p>Lege Psykiatrisk sykepleier</p>	
Skole	<p>Alle skolene jobber ut ifra et felles verdigrunnlag og planverk</p> <p>SFO Et fritidstilbud utenom skoletid for 1 – 4 klasse. 12 timer er gratis for 1 og 2 klasse. Ordningen skal utvides til 3 og 4 klasse også.</p> <p>Oppvekstledernetverk Felles møteplass og diskusjonsfora for ledere i barnehager, skoler og PPT.</p> <p>Ressursteam Faste møter mellom skole og PPT for diskusjon av saker både på system og individnivå.</p> <p>Plan for overgang mellomtrinn – ungdomsskole En plan som skal sikre god overgang til ungdomskolen for elever i barneskolen.</p> <p>Andre planer?</p> <p>Livsmestringsprogram Skolene følger program som er anbefalt av helsedirektoratet, utarbeidet av stiftelsen Voksne for barn</p> <p>Felles kompetansehevingstiltak Gjennom arbeid i ONNM drives det kontinuerlig kompetanseheving som er felles for barnehage og skole.</p>	Skole
PPT	<p>System og individarbeid Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler. Individsaker med veiledning.</p>	PPT
Barnevern	<p>Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.</p>	
Kultur	<p>Bibliotek</p> <p>Molde Kulturskole Opplæring innen musikk, dans, kunst m.m</p> <p>Folkehelsekoordinator Generell styrking av det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunene</p> <p>Frivillighetssentral Utlånsentral</p>	<p>Kultur</p> <p>Kulturskolen</p> <p>Folkehelsekoordinator</p>

	Aktiviteter for barn og unge Friluftsskole Arrangeres en uke i sommerferien	Samarbeid mellom kommune, friluftsråd, lag og organisasjoner
Frivillige lag og organisasjoner	Ulike tilbud som er med å fremme barn og unge sin fysiske og psykiske helse.	Samarbeid mellom kommune, friluftsråd, lag og organisasjoner
Alle tjenestene rundt barn og unge	Tverrfaglig nettverk Kunnskapsbygging og evaluering av eksisterende tiltak	Tverrfaglig
Politi	Kommunen har en politikontakt som er med på å styrke det forebyggende arbeidet i lokalsamfunnet	Politi i samarbeid med relevante tjenester

Aldersgruppe 13 – 16 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	<p>Fastlege Alle innbyggere i Gjemnes kommune har rett på fastlege</p> <p>Skolehelsetjeneste Helsesykepleier er til stede på skolene til faste tider. Dette er et lavterskeltilbud som skal fungere som en støtte for elevene ved små og store saker.</p> <p>Helsestasjon for ungdom Helsestasjon for ungdom (HFU) er et gratis tilbud for deg mellom 12-20 år. På helsestasjonen for ungdom kan du få hjelp og råd fra helsesykepleier, lege og eventuelt jordmor.</p> <p>Rådgiver rusforebygging SLT-koordinator med ansvar for å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Gjennom å koordinere informasjon, kunnskap og ressurser mellom kommunale aktører og politi, samt næringsliv og frivillige organisasjoner, skal modellen fremme gode og trygge oppvekstvilkår.</p> <p>Psykisk helse Tilbud om samtaler og oppfølging av psykiatrisk rådgiver</p>	Helse
Skole	<p>Alle skolene jobber ut ifra et felles verdigrunnlag og planverk</p> <p>Oppvekstledernetverk Felles møteplass og diskusjonsfora for ledere i barnehager, skoler og PPT.</p> <p>Ressursteam Faste møter mellom skole og PPT for diskusjon av saker både på system og individnivå.</p> <p>Livsmestringsprogram Skolene følger program som er anbefalt av helsedirektoratet, utarbeidet av stiftelsen Voksne for barn</p> <p>Felles kompetansehevingstiltak Gjennom arbeid i ONNM drives det kontinuerlig kompetanseheving som er felles for barnehage og skole.</p> <p>Overgang videregående skole Egen plan for overgang til videregående skole</p>	
PPT	<p>System og individarbeid Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler. Individsaker med veiledning.</p>	PPT
Kultur	<p>Bibliotek Kulturskole</p>	

	<p>Opplæring innen sang, dans og kunst</p> <p>Ungdomsklubb</p> <p>Treffpunkt en gang i uka for ungdomsskoleelever og for de som går 1 året på VGS.</p> <p>Folkehelsekoordinator</p> <p>Generell styrking av det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunene</p>	
NAV	<p>Økonomisk støtte og veiledning</p> <p>NAV er opptatt av oppvekstvilkår til barn og unge.</p>	NAV
Alle tjenestene rundt barn og unge	<p>Tverrfaglig nettverk</p> <p>Kunnskapsbygging og evaluering av eksisterende tiltak</p>	Tverrfaglig
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester

Aldersgruppe 16 – 24 år

Ansvar	Tiltak	Deltaker
Helse	<p>Fastlege</p> <p>Alle innbyggere i Gjemnes kommune har rett på fastlege</p> <p>Skolehelsetjeneste</p> <p>Helsesykepleier er til stede på skolene til faste tider. Dette er et lavterskeltilbud som skal fungere som en støtte for elevene ved små og store saker.</p> <p>Psykisk helse</p> <p>Samtaler og rådgivning med psykiatrisk sykepleier</p> <p>Rådgiver rusforebygging</p> <p>SLT-koordinator med ansvar for å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Gjennom å koordinere informasjon, kunnskap og ressurser mellom kommunale aktører og politi, samt næringsliv og frivillige organisasjoner, skal modellen fremme gode og trygge oppvekstvilkår.</p>	Helse
VGS	Elever på videregående bruker de ordninger og tjenester som finnes på den skolen de går.	

PPT	System og individarbeid Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler. Individsaker med veiledning	PPT, oppvekst
Kultur	Kulturskolen Opplæring innen musikk, kunst og dans Folkehelsekoordinator Generell styrking av det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunene Ungdomsklubb Treffpunkt en gang i uka for ungdomsskoleelever og for de som går 1 året på VGS. Bibliotek	
Voksenopplæring	ICDP (International Child Development Program) Alle flyktninger som er eller skal bli foreldre får tilbud om å delta i foreldreveiledning	
Alle tjenester rundt barn og unge	Tverrfaglig nettverk Regelmessig vedlikehold og evaluering av eksisterende forebyggende tiltak	
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester

Selektiv forebygging

Dette er tiltak som gjelder utsatte barn og unge eller grupper av barn og unge.

Aldersgruppe 0 – 5 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	Fastlege Ekstra oppfølging ved behov Jordmortjeneste Ekstra oppfølging med mor sin fysiske og psykiske helse Helsestasjon Ekstra oppfølging ved behov	Helse
Barnehage	Foreldresamtaler Tilbud om ekstra oppfølging med foreldresamtaler ved behov Kartlegginger Ved behov brukes kartlegginger som ASQ – SE og TRAS Ressursteam Faste møter mellom skole og PPT for diskusjon av saker både på system og individnivå.	Barnehage
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester
PPT	Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler, og oppfølging av mindre grupper eller enkeltindivid	PPT i samarbeid med relevante tjenester

Aldersgruppe 6 – 12 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	Fastlege Ekstra oppfølging ved behov Skolehelsetjeneste Oppfølging av barn og ungdom individuelt ved behov Psykisk helse Oppfølging av barn og unge med individuelle tiltak Helsestasjon for ungdom Helsestasjon for ungdom (HFU) er et gratis tilbud for deg mellom 12-20 år. På helsestasjonen for ungdom kan du få hjelp og råd fra helsesykepleier, lege og eventuelt jordmor.	Helse

Skole	<p>Tettere foreldredialog Tilbud om ekstra foreldresamtaler og samarbeid med hjemmet</p> <p>SFO Tilbud om SFO for 5 – 7 trinn for barn med særskilte behov</p> <p>Ressursteam Faste møter mellom skole og PPT for diskusjon av saker både på system og individnivå. Diskusjon av saker med og uten sakkyndig vurdering</p>	
PPT	Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler, og oppfølging av mindre grupper eller enkeltindivid	PPT, oppvekst
Kulturskole	Ekstra tilrettelegging av tilbudet ved behov	
Frivillige lag og organisasjoner	Idrettskretsen kan gi støtte og veiledning for tilrettelegging for barn med ekstra behov	

Aldersgruppe 13 – 16 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	<p>Fastlege Ekstra oppfølging ved behov</p> <p>Helsestasjon for ungdom Helsestasjon for ungdom (HFU) er et gratis tilbud for deg mellom 12-20 år. På helsestasjonen for ungdom kan du få hjelp og råd fra helsesykepleier, lege og eventuelt jordmor.</p> <p>Koordinerende enhet Tilbud til personer med behov for koordinerte tjenester</p> <p>Familievernkontor Rådgivning og samtaler ved vansker, konflikter og kriser i familien</p> <p>Rådgiver rusforebygging SLT-koordinator med ansvar for å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Gjennom å koordinere informasjon, kunnskap og ressurser mellom kommunale aktører og politi, samt næringsliv og frivillige organisasjoner, skal modellen fremme gode og trygge oppvekstvilkår.</p>	Helse
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester
Bo og habilitering	Følger opp i saker ved behov	

Skole	<p>Ressursteam Faste møter mellom skole og PPT for diskusjon av saker både på system og individnivå. Diskusjon av saker med og uten sakkyndig vurdering</p> <p>Tettere foreldredialog Tilbud om ekstra foreldresamtaler og samarbeid med hjemmet</p> <p>Overgang videregående skole Egen plan for overgang til videregående</p> <p>Miljøteam Kan bistå med elevers sosiale utfordringer, samtidig jobbe med trivsel og miljø på skolen.</p>	
PPT	Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler, og oppfølging av mindre grupper eller enkeltindivid	PPT i samarbeid med Skole.
Kulturskole	Opplæring innen musikk, kunst og dans. Ekstra tilrettelegging ved behov	
NAV	Ansvar for organisering og finansiering av arbeidsmarkedstiltak, ulike trygdeordninger og sosialhjelp. NAV er opptatt av oppvekstvilkår til barn og unge.	

Aldersgruppe 16 – 24 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	Fastlege Helsestasjon for ungdom Koordinerende enhet Psykisk helse Rus	Helse
Barnevern	Bistår med veiledning og saksbehandling i aktuelle saker.	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester
Bo og habilitering	Følger opp i saker ved behov	
PPT	Kompetanseheving og organisasjonsutvikling i barnehager og skoler, og oppfølging av mindre grupper eller enkeltindivid	PPT i samarbeid med Skole.
Videregående skole	Ungdommer i Gjemnes fordeles rundt om på mange videregående skoler og de følger de opplegg og tiltak som skolen de går på har.	

NAV	Ansvar for organisering og finansiering av arbeidsmarkedstiltak, ulike trygdeordninger og sosialhjelp. NAV er opptatt av oppvekstvilkår til barn og unge.	
Kulturskole	Opplæring innen musikk, kunst og dans. Ekstra tilrettelegging ved behov	Kulturskole

Indikativ forebygging

Indikativ forebygging er strategier og tiltak som er retta mot enkeltpersoner der risikofaktorer og/eller konkrete problemer er observert eller opplevd. Barnevernstjenesten, helse og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten har gode tiltak som er retta mot barn/ung og familien. Barnevernstjenesten har ansvar for å iverksette hjelpetiltak når barnet eller familien sine behov for hjelp har en sammenheng med omsorgssituasjonen eller adferden til barnet. De skal ikke kompensere for manglende innsats fra andre sektorer.

Forebygging og tidlig innsats kan settes inn på alle nivå. De ansatte må ha kunnskap om risiko - og beskyttelsesfaktorer slik at de kan komme tidlig inn før problemene utvikler seg. Her foreslås det å bruke Øyvind Kvello sine risiko og beskyttelsesfaktorer. Risikofaktorer er en fellesbetegnelse på forhold som øker faren for at personer utvikler psykiske og/eller sosiale vansker. Beskyttelsesfaktorer minsker sannsynligheten for utvikling av vansker når en person er utsatt for risikofaktorer (Øyvind Kvello 2010/2021 Barn i risiko)

Aldersgruppe 0 -5 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	Fastlege Ekstra oppfølging ved behov Jordmortjeneste Ekstra oppfølging med mor sin fysiske og psykiske helse Helsestasjon Ekstra oppfølging ved behov Barnekoordinator Barn og familier med behov for koordinerte tjenester Avlastning Der omsorgsoppgavene blir for krevende og klare alene Støttekontakt en gratis tjeneste som tilbyr støtte og hjelp til å delta i kultur- og fritidsaktiviteter	Lege Jordmor Helseesykepleier Barnekoordinator Tjenesten for funksjonshemmede
Familievernkontor	Rådgivning og individuelle samtaler ved vansker i hjemmet.	Familievernkontoret
Barnevern	Følger opp i saker ved behov	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester
BUP Barne - og ungdomspsykiatrisk	Utredninger etter henvisning fra fastlege og foreldre	BUP i samarbeid med relevante tjenester
HABU Habiliteringstjenesten for barn og unge	Utredninger etter henvisning fra fastlege og foreldre	HABU i samarbeid med relevante tjenester
PPT	Oppfølging av enkeltbarn etter behov	PPT i samarbeid med relevante tjenester
Barnehage	Ekstra oppfølging Ressursteam	Barnehage

Aldersgruppe 6- 24 år

Ansvar	Tiltak	Deltakere
Helse	Fastlege Ekstra oppfølging ved behov Helsestasjon Ekstra oppfølging ved behov Barnekoordinator Barn og familier med behov for koordinerte tjenester	Helse

	Avlastning Der omsorgsoppgavene blir for krevende og klare alene Støttekontakt Ekstra oppfølging og støtte på fritid Psykisk helse/rus Oppfølging av enkeltindivid	
Barnevern	Oppfølging av enkeltindivid etter behov	Barnevern i samarbeid med relevante tjenester
BUP Barne - og ungdomspsykiatrisk	Utredninger etter henvisning fra fastlege og foreldre	BUP i samarbeid med relevante tjenester
HABU	Utredninger etter henvisning fra fastlege og foreldre	HABU i samarbeid med relevante tjenester
PPT	Oppfølging av den enkelte etter behov	PPT i samarbeid med relevante tjenester
Videregående skoler	Ungdommer fra Gjemnes går på ulike videregående skoler og følger de hjelpetjenestene som finnes der de går på skole. Dette gjelder også PP -tjeneste.	Den enkelte videregående skole
Grunnskole	Miljøteam Kan bistå elever med ulike sosiale utfordringer	Skole i samarbeid med relevante tjenester
Kulturskole	Ekstra tilrettelagt tilbud ved behov	Kulturskole
NAV	Ansvar for organisering og finansiering av arbeidsmarkedstiltak, sosialhjelp og trygdeytelser.	NAV Samarbeid med relevante tjenester
Aktuelle tjenester rundt barn og unge	Ansvarsgruppemøte. Systematisk samarbeid for dialog og evaluering mellom instanser og personer som er involvert i det enkelte barn/ungdom/voksne	Relevante samarbeidspartnere, hjem, barnet/ungdom/voksne.
Familievernkontor	Rådgivning og individuelle samtaler ved vansker i hjemmet.	Familievernkontoret i Kristiansund

Samhandling

For å kunne gi barn og familier rett hjelp til rett tid må det være et tverrfaglig samarbeid. Samarbeidet skal være for å gi utsatte barn, unge og familier et helhetlig tilbud der de ikke skal oppleve å springe mellom tjenestene, men at kommunen som helhet ivaretar deres behov for hjelp. Samarbeid gjelder også i arbeidet med forebyggende tiltak. Kommunen har et ansvar for at de kommunale velferdstjenestene tilbyr og gir tjenestene de har ansvar for etter loven, og at tjenestene de har ansvar for samhandler etter loven og gir et helhetlig og koordinert tilbud. Plikten til å samhandle er nedfelt i velferdslovene: barnevernloven, helse –

og omsorgstjenesteloven, barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven, sosialtjenesteloven, krisesenterloven og integreringsloven.

Ulike samhandlingsarena på kommunalt nivå

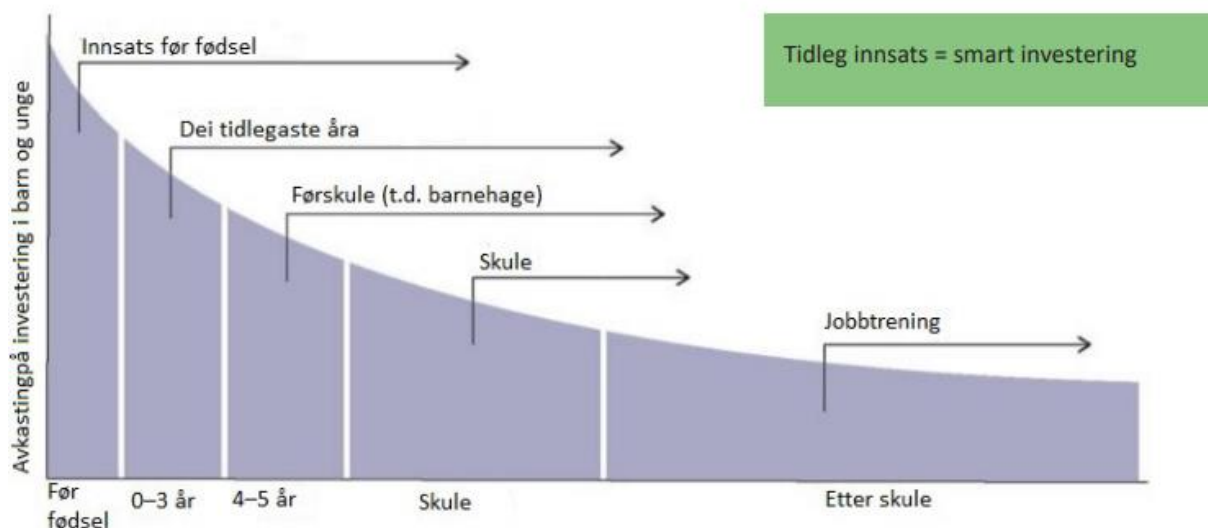
Samhandlingsarena	Beskrivelse
Oppvekstledermøter	Hver 14 dag møtes leder for barnehager og skoler
Kommunedirektørens ledergruppe	Kommunedirektør, assisterende kommunedirektør, kommunalsjef helse, oppvekst, drift og utvikling, økonomisjef møtes en gang pr uke.
SLT - koordineringsgruppe	Representanter fra ulike etater og tjenester samhandler om rus – og kriminalitetsforebyggende tiltak.
Utvidet ledermøte	Kommunedirektør, ledere og tillitsvalgte for alle tjenestene møtes hver 14 dag
Ansvarsgruppemøter	Barn og ungdom som har behov for flere tjenester får oppnevnt en koordinator som koordinerer møte og samarbeidete mellom tjenestene.
Samarbeidsmøte med Opplæringstjenesten	Oppfølgingstjenesten for Nordmøre og Romsdal, kommunalsjef oppvekst, rådgiver og rektor ved Batnfjord skule, rådgiver for rusforebyggende arbeid, NAV. Denne gruppa møtes 1 gang i året og ellers ved behov i enkelt saker.
Kommunal tverrfaglig utviklingsgruppe	Kommunedirektør, kommunalsjef for helse, kommunalsjef oppvekst, rådgiver oppvekst, leder for helse og forebygging.
Politiråd	Ordfører, kommunedirektør, politistasjonssjef Kristiansund, politikontakt, kommunalsjef oppvekst, SLT-koordinator, andre kommunalsjefer ved behov.

Konsekvenser

I plan for forebygging er det en gjennomgående tanke at dess tidligere innsats dess bedre effekt får vi av ressursene vi bruker.

Heckmans kurve

James Joseph Heckman er en amerikansk økonom og nobelprisvinner som har utvikla Heckmans kurve. Denne viser at til tidligere investeringer vi gjør i barns liv, jo bedre avkastning får vi. Dersom vi investerer i kvalitet og utvikling blant barn i tidlig barndom, selv før fødsel, får vi 7–10 prosent avkastning på investeringene hvert år. Dette fordi barnet vil få en bedre utdanning, bedre helse, bedre produktivitet og vil utøve mindre kriminalitet.

Avslutning

For fremtiden ønsker Gjemnes kommune og bruke ressursene sine primært til forebyggende arbeid. Vi ønsker å bidra til at alle barn og unge blir en del av et oppvekstmiljø som fremmer identitet, læring og livsmestring gjennom deltakelse og inkludering i fellesskapet. Tjenestene våre skal samhandle godt og formålstjenlig på tvers av etater sånn at en i fellesskap kan gi god hjelp og støtte. Familier som har behov for tiltak skal få dette i egen kommune, av ansatte som har god kompetanse på området. Der det er nødvendig skal samhandling på tvers av tjenesteområder foregå sømløst og skal oppleves som et felles hjelpeapparat for familiene. Ved å jobbe på denne måten håper en å se en reduksjon i utenforskap, økt fullførelse i skolegang og at det er mindre behov for plassering av barn utenfor hjemmet. Forebygging fremfor å reparere. Denne planen er et utgangspunkt for videre arbeid med å utvikle tjenestene for barn og unge i Gjemnes kommune.

Informasjon vil bli gjort tilgjengelig for innbyggerne på kommunens hjemmeside.